

[Christmas Møller.]

der truer smaa Nationer under krigerske Sammenstød mellem andre Magter, og til Fremme af varig Fred kræver vi Fortsættelse af en Udenrigspolitik, der energisk deltager i Arbejdet for Forsoningen mellem Folkene og for Voldgiftstankens Sejr. Men indtil Freden er sikret ved mellemfolkelige Aftaler, skal vort militære Værn være Udtryk for Folkets Villie til fornødent Offer for Hævdelse af vor Neutralitet og Selvstændighed, for Opretholdelse af Ro og Orden i Riget og for Opfyldelsen af vore Folkeforbundsforpligtelser.“

Jeg kunde ogsaa minde om, hvad Venstres Ordfører i Forsvarsspørgsmaalet, Ordfører i 1922 og ogsaa Ordfører i 1928—29 og i indeværende Rigsdagssamling, det ærede Medlem Hr. I. A. Hansen, den 15. Maj 1922 udtalte:

„Det Forslag, Venstre i Militærkommissionen har indstillet, og som nu foreligger som Ministeriets Forslag, hviler paa det Skøn, at baade den nationale Sikkerhed, Haager-Konventionens Forpligtelser og Forbundspagtens Forudsætninger kræver, at vi opretholder et effektivt Forsvar, et Forsvar, der kan bruges til at yde Modstand, hvis Landets Territorium skulde blive krænket.“

Siden disse Udtalelser, som begribeligvis gælder den Dag i Dag, blev fremsav, har Diskussionen om Folkeforbundsstillingen taget Fart, og yderligere har vi faaet hele Spørgsmaalet om, hvilken Betydning Danmarks Tiltræden af Kellogg-Pagten har. Og vi har derfor Lov til at haabe, at Partiet Venstre vil stille sig velvilligt til vort Forslag, og at det er enig med os i, at det vil være overordentlig formaalstjenligt, ja ligefrem nødvendigt, at vi fra sagkyndig Side faar en saadan klar og tydelig Tilkendegivelse af, hvilke Forpligtelser vi har. Jeg haaber derfor paa Partiet Venstres Medvirken til Gennemførelse af Forslaget og vender mig til Regeringen og de nuværende Flertalspartier.

I den Beretning, der i Aar som tidligere Aar er blevet afgivet til Rigsdagen angaaende Folkeforbundsmødet, altsaa Beretningen angaaende Folkeforbundets 10de Forsamling i Genève den 2.—25. September — den er blevet tilstillet Rigsdagen i November i Fjor, og den har for saa vidt den Ejendommelighed, at den ikke bærer nogle Navne som Underskrift, Underskriften paa Beretningen er „Udenrigsministeriet“, det er altsaa Udenrigsministeriet, det vil sige Udenrigsministeren, som bærer Ansvaret for denne

Beretning, og vi har derfor Lov til at gaa ud fra, at han er enig i den — i denne Beretning findes ogsaa gengivet den Tale, som den danske Statsminister holdt paa Folkeforbundsmødet i Genève. Statsministeren udtalte ved den Lejlighed følgende:

„Blandt de Opgaver, som melder sig i den nærmeste Fremtid, er ogsaa en Undersøgelse af, hvilke Følger Kellogg-Briand Pagten, hvilken vi hilser med Glæde, kan faa paa Folkeforbundspagtens Bestemmelser. Jeg har med Glæde hørt, at den britiske Premierminister har paakaldt Opmærksomheden for hele dette Spørgsmaal.“

Her rører den højtærede Statsminister, i det Øjeblik han taler i Genève, ved Spørgsmaalet: Hvilken Indfyldelse har Kellogg-Pagten paa Folkeforbundspagten? og selvfølgelig ved det videregaaende Spørgsmaal: Hvilken Indfyldelse har Kellogg-Pagten for de underskrivende Nationer? I den samme Beretning findes der Side 25—29 et helt Afsnit, som begribeligvis objektivt redegør for Behandlingen i Genève af Kellogg-Pagten og Forbundspagten og deres indbyrdes Forhold. Der redegøres her for, hvorledes Folkeforbundspagten vel i en Række Tilfælde forbyder Krigsførelse, men at selve Forbundspagtens System, hvis andre Foranstaltninger bliver resultatløse, kan føre til, at Krig er lovlig Fremgangsmaade. Og det fremhæves, at Kellogg-Pagten har stillet sig paa et helt andet Standpunkt, nemlig dette: overhovedet at fordomme Krig som Middel i den nationale Politik's Tjeneste. Det fremhæves videre, at den engelske Premierminister Mac Donald i sin Tale den 3. September omtalte, at flere Bestemmelser i Folkeforbundspagten ikke mere synes hensigtsmæssige og maaske slet ikke var gyldige efter Kellogg-Pagtens Vedtagelse. Disse Udtalelser af den engelske Premierminister gav den højtærede Statsminister altsaa Tilslutning. Udenrigsministeriets Beretning fremhæver endvidere, at Perus delegerede indgaaende kom ind paa Spørgsmaalet om Forholdet mellem de to Aktstykker, og ordret hedder det i Udenrigsministeriets Beretning om Folkeforbundsmødet:

„idet han bl. a. mente, at et af de vigtigste Spørgsmaal, som opstod ved Kellogg-Traktaten, var denne Omdannelse af den tidligere Neutralitetsret. Den peruvianske delegerede fremhævede, at da Krig var sat udenfor Lov og Ret, kunde man ikke tænke sig at erkende nogen Neutralitet indenfor Folkeforbundet, og han gik videre og stillede Forslag om, at der skulde nedsettes et særligt